

Radno pravo skripta

Vrsta: Skripta | Broj strana: 131

Radno pravo ne odnosi se samo na radne odnose već i na socijalno osiguranje. Tj. odnosi se na radne odnose, penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Ustavna Povelja predstavlja izvor prava u Srbiji i posle izdvajanja Crne Gore u kojoj se navodi da međunarodno pravo ima primat nad nacionalnim pravom. U Ustavu koji ćemo valjda nakon referendumu dobiti ne piše baš tako. Ali i dalje međunarodno pravo ima jaču pravnu snagu nad nacionalnim pravom jer smo i mi deo Evrope, jer smo i mi nedavno postali članica Saveta Evrope vrlo značajne regionalne države zajednice. Međunarodni odnosi

Član 16.

Spoljna politika Republike Srbije počiva na opšteprihvatim principima i pravilima međunarodnog prava. Opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava i potvrđeni međunarodni ugovori sastavni su deo pravnog poretka Republike Srbije i neposredno se primenjuju. Potvrđeni međunarodni ugovori moraju biti u skladu s Ustavom.

IZVORI RADNOG PRAVA-PITANJE

međunarodni i

unutrašnji izvore radnog prava. (prema poretku)

MEDJUNARODNI IZVORI RADNOG PRAVA

globalni,

regionalni, (multilateralni)

bilateralni (bilateralni ugovori).

GLOBALNI IZVORI

Globalni izvori radnog prava tiču se planete kao celine. Tu su značajni akti dve međunarodne organizacije koje donose propise i u ovoj oblasti - akti OUN-a i MOR-a.

Akti organizacije ujedinjenih nacija

OUN je donela niz univerzalnih akata koje deluju svojom snagom i bez ratifikacije jer su postali običaji. Za nas su najznačajnija dva akta OUN-a to su Univerzalna deklaracija o pravima čoveka i Pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima.

Univerzalna deklaracija o pravima čoveka tiče se celog korpusa građanskih, političkih, ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava ali su za radno pravo značajni samo neki to su pravo na rad, slobodan izbor zaposlenja, pravo na jednaku zaradu za isti rad, sloboda sindikalnog organizovanja, ograničeno radno vreme, odmori, odsustva itd. Nije formalni izvor prava jer iz nje ne proizilaze posebne obaveze za države članice UN-a ali je značajna jer mnoge zemlje u svetu njene odredbe uzele u svoje ustave.

Pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima je značajniji za radno pravo. Regulise pitanja koja se tiču radnog prava. Sadrži sve što i deklaracija i još nešto dodaje kao npr. pravo na zaštitu majke, dece, pravo na rad, pravicnu zaradu, pravo na odmor i odustvo i dr.

Akti Međunarodne organizacije rada

MOR je specijalizovana agencija OUN-a i bavi se isključivo radnim pravom. Ima značajnu normativnu delatnost koju ostvaruje donošenjem konvencija i preporuka. Njena dva normativna akta su preporuke i konvencije. Predmet ovih akata su različiti odnosi iz oblasti radnog i socijalnog osiguranja.

Preporuke nemaju obaveznju pravnu snagu. Zato se ne može reći da su formalni izvori radnog prava.

Sadrže ideje, smernice, stavove, opšta načela. U svakom slučaju izražavaju potrebu ujednačavanja radnih zakonodavstava u svetskim razmerama. One privlače države i služe oblikovanju nacionalnih propisa.

Proizvode samo moralnu obavezu za države članice da preuzmu odgovarajuće mere zakonskog ili upravnog karaktera koje odgovaraju ciljevima preporuke. Mogu biti samostalne ili nesamostalne.

Samostalne su ako nema konvencije koju prate i uglavnom najavljuju da će Konvencija uskoro biti doneta, ako ima konvencije onda one služe da se ta konvencija sprovede u život. One su kao civilizacijska mera

vrednosti nacionalnog zakonodavstva i upravo zbog tog rejtinga, imidza one privlace drzave iako one nemaju obaveznu pravnu snagu.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com